

INDUSTRIETERREIN GROEN

KOM VAN DAT DAK AF

Hoewel industrieterreinen niet bekend staan als vogelparadijs is er toch een vogel die gek is op de platte kiezeldaken die vaak veel aanwezig zijn op industrieterreinen. Het is de scholekster. Deze prachtige zwart-witte steltloper is zeer flexibel en kan zich aanpassen aan alle herrie en beschikbaar eten op het industrieterrein. De scholekster gebruikt zijn felrode snavel de hele dag en deze slijt daarom hard af. Gelukkig groeit de snavel ook weer snel aan en zo blijft deze altijd lang genoeg.

De scholekster kan zijn snavel aanpassen aan het eten dat op dat moment aanwezig is. In de zomer wordt de snavel puntiger omdat de vogel dan naar wormen prikt en in de winter wordt de snavel juist wat stomper zodat ze de snavel als beitel kunnen gebruiken om schelpdieren open te breken.

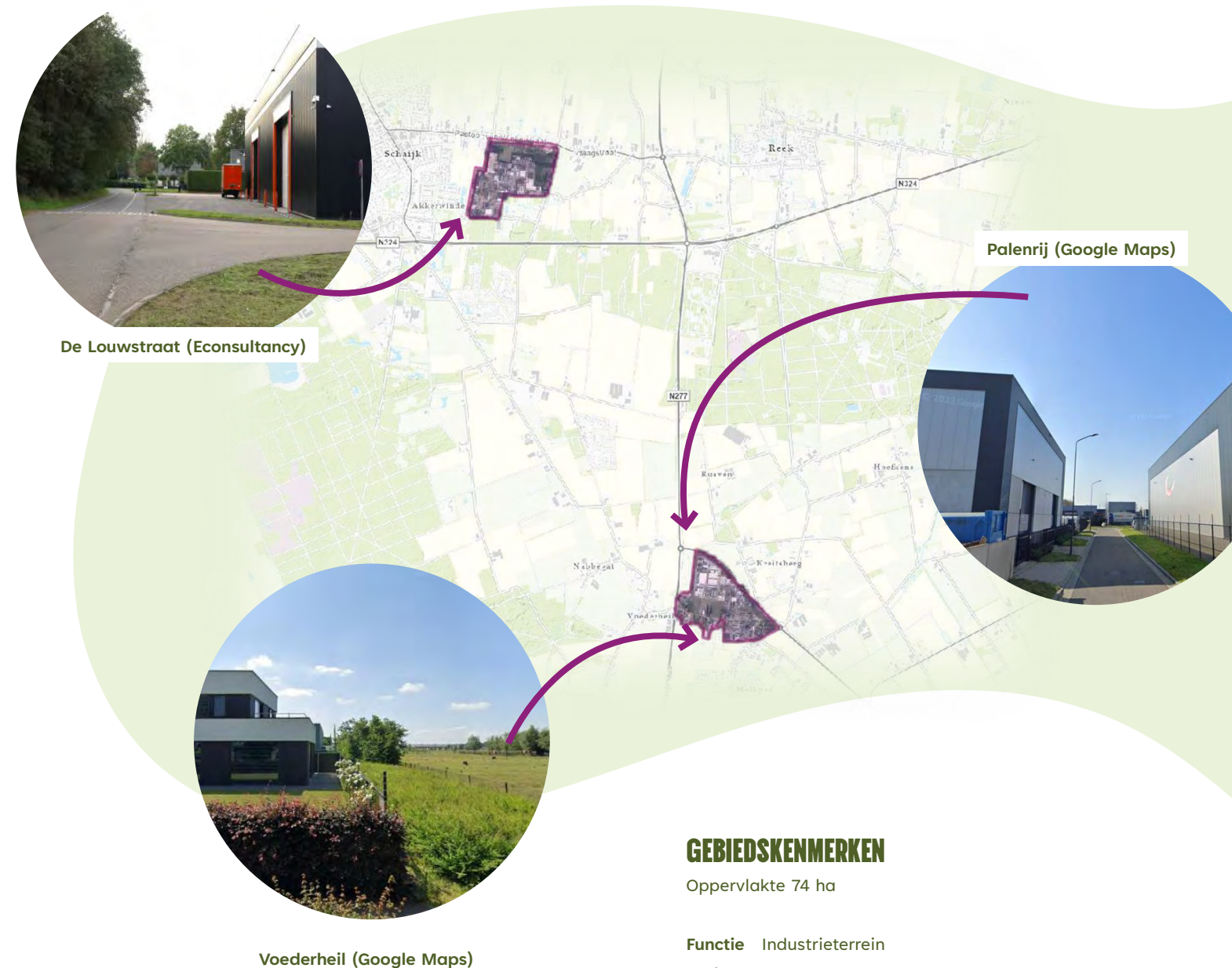
Ondanks de flexibiliteit van de scholekster gaat het toch slecht met deze vogel. Dit komt door het verdwijnen van broedgebied en door overbevissing. Als je zelf de mogelijkheid hebt om een plat dak om te vormen tot een kiezeldak of sedumdak zou je deze vogel goed kunnen helpen!

HET RANDJE OPZOEKEN

Wat opvallend is aan de groenere industrie-terreinen in de gemeente Maashorst is dat ze worden omringd met struiken en bomen en aangrenzende (kleine) graslandjes. Dit is ideaal voor veel vlindersoorten zoals het boomblauwtje. Deze vlinder voedt zich (onder andere) met honingdauw van de bomen en legt haar eitjes op klimop en andere algemene struiken. De kleine graslandjes aan de rand bieden ook veel kruiden voor andere vlinders zoals het oranjetipje die haar eitjes legt op de lage pinksterbloemen.

De randjes vol variatie zijn niet alleen een paradijs voor vlinders. Ook vogels profiteren van de randen van de industrieterreinen. De groene randen zijn een perfecte uitvalsbasis voor soorten als het markante puttertje en de kneu. Ze eten de zaden uit de struiken in de rand en gebruiken de hogere bomen als uitkijk om de insecten van de graslandjes af te vangen.

Hoewel deze schattige vogeltjes vooral zadeneters zijn, hebben de jongen veel eiwitten nodig welke ze vinden in de insecten van het graslandje. Als je goed luistert kun je in het broedseizoen de jongen in de struiken horen roepen voor eten. Kom echter niet te dicht bij een nestje want vogels zijn schuwe dieren!

GEBIEDSKENMERKEN

Oppervlakte 74 ha

Functie Industrierrein

Bodem -

Overig

KARAKTERISTIEK

In de gemeente Maashorst zijn twee industrieterreinen gelegen met een relatief groen karakter. Het groene karakter is een eigenschap die maar weinig industrieterreinen hebben. Er is een terrein in het noorden (Industriepark Schaijk) en een terrein meer ten zuiden (Industriepark Voederheil). Het zijn beide industrieterreinen met veel bedrijvigheid waar veel grote loodsen met platte daken staan.

Langs de randen van deze industrieterreinen staan enkele oudere woningen en boerderijen die interessant zijn voor veel soorten die in gebouwen wonen. Vaak zijn de tuinen van deze woningen groen en begroeid met diverse tuinplanten. De bermen langs de randen van de wegen in deze gebieden zijn helaas kaal en bieden weinig variatie. Mooie bermen met veel variatie zijn niet alleen mooi om te zien maar bieden ook insecten en insecteneters de kans om het gebied te ontdekken.

Kneu (H. Looman)

MINI WOESTIJNEN

Hoewel deze industrieterreinen relatief groen zijn, is er nog wel winst te behalen. Voor veel soorten in Nederland is de wegberm van groot belang. De bermen in en rondom de industrieterreinen zijn helaas erg kaal. Dit betekent dat de berm voor maar heel weinig soorten interessant is en dat het eigenlijk een soort kleine woestijn is. De weinige planten die zijn gezien in de bermen van deze industrieterreinen zijn ook nog niet altijd heel waardevol voor insecten. Zo is de Japanse duizendknoop één van de planten die in de berm wordt aangetroffen. Deze plant is ooit meegenomen als tuinplant vanuit Japan en wordt tegenwoordig door heel Nederland aangetroffen. Hij kan vanuit een heel klein stukje plant al groeien en is dus heel moeilijk weg te halen. De reden dat hij overal opduikt is dat deze plant in Nederland geen natuurlijke vijanden heeft, dus hij kan ongeremd groeien. Het inzaaien van kruiden in de bermen en het verwijderen van Japanse duizendknoop (hoe moeilijk dat ook soms is) kan helpen om de mini woestijntjes om te bouwen naar kleine paradijsjes met veel bloemen, insecten en tal van andere leuke soorten.

OUD EN NIEUW

Langs de randen van het industrieterrein vinden we nog oude huizen die vroeger behoorden tot de boeren uit de buurt. Relatief grote landhuizen met mooie groene tuinen. Een huis is niet alleen voor de mens een onderkomen maar is dit vaak ook voor veel andere soorten. Vleermuizen maken

veel gebruik van oude spouwmuren en de huismus broedt graag in de ruimte onder de dakpannen van oudere huizen.

Doordat we tegenwoordig heel goed bezig zijn met alles isoleren gaan deze kleine open plekjes veel verloren. Hierdoor gaan deze soorten hard achteruit. Hun verblijfplaatsen verdwijnen. Het kan helpen om voor deze soorten nestkasten of vleermuiskasten op te hangen. Op deze manier kunnen deze soorten alsnog nestelen in de oude huizen, ondanks alle isolatiewerkzaamheden. Naast oude huizen zijn er ook veel nieuwe loodsen en bedrijventerreinen met nieuwbouw.

Doordat in dit soort gebouwen holtes en ruimtes ontbreken zijn deze minder geschikt voor de meeste vogels en vleermuizen maar het is niet voor alle vogels ongeschikt. De zwarte roodstaart is een soort die van hoge gebergtes houdt maar in Nederland broedt in stedelijk gebied en moderne gebouwen. Voor deze soort zijn gebouwen net rotsen en kloven om in te broeden. De vogel is vooral te vinden in industriegebieden.

Als je deze soort gaat zoeken dan vind je hem het vaakst op hoge zangposten zoals hijskranen en antennes. Het zwarte vogeltje is niet heel opvallend maar de felrode staart is zeker een opvallend kenmerk. Dat de zwarte roodstaart zo van gebouwen houdt is wel een beetje vreemd. Het verre neefje van de zwarte roodstaart, de gekraagde roodstaart, houdt helemaal niet van gebouwen. Deze soort wordt alleen waargenomen in bossen en zul je dus niet snel tegen komen in de industrieterreinen van gemeente Maashorst.

Scholekster (E. Witter)

Boomblauwtje (M. de Haas)

Zwarte roodstaart (G.J. Assink)

WAARGENOMEN SOORTEN

(ZOALS BEKEND IN NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA)

VOGELS

- Ekster
- Huismus
- Kneu
- Pimpelmees
- Putter
- Scholekster
- Spreeuw
- Turkse tortel
- Witte kwikstaart
- Zwarte roodstaart

ZOOGDIEREN

- Egel
- Mol
-

VLEERMUIZEN

- -

DAGVLINDERS

- Bont zandoogje
- Boomblauwtje
- Citroenvlinder
- Dagpauwoog
- Landkaartje
- Oranje zandoogje
- Oranjetipje

LIBELLEN

- -

REPTIELEN, AMFIBIEËN & VISSSEN

- -

OVERIGE ONGEWERVELDEN

- Coloradokever
- Kleine wespenboktor
- Paddenstoeluil

VAATPLANTEN

- Bleekgele droogbloem
- Boerenwormkruid
- Driekleurig viooltje
- Fluitenkruid
- Hopklaver
- Japanse duizendknoop
- Postelein
- Veldzuring
- Viltige basterdwederik

OVERIGE

- Dun schaduwmoss
- Geschubde inktzwam
- Gewoon purperschaaltje
- Groot dooiermos
- Heksenvingermoss
- Kapjesvingermoss
- Poedergeelkorst
- Vals dooiermos

BEN JE BENIEUWD WAT ER OP DIT MOMENT AAN SOORTEN WORDT GEZIEN?

Neem eens een kijkje op waarneming.nl. Hier vullen vrijwilligers hun waargenomen soorten in. Steeds meer mensen voeren in wat ze hebben gezien. Op die manier leren we welke soorten voor kunnen komen. Deze kennis vormt een basis voor bescherming van biodiversiteit. Wil je zelf een bijdrage leveren of soorten leren kennen? Dan is er een app voor op je telefoon die aan de hand van foto's kan herkennen welke soort je hebt gezien. Kijk op ObsIdentify.

'AMBASSADEUR' VAN DIT DEELGEBIED IS DE KNEU.

De 'ambassadeur' van het gebied is de kneu. Deze soort is gekozen als vertegenwoordiger, omdat dit deelgebied een oppepper kan gebruiken als het gaat om de aantallen vogels. Net als alle andere soorten heeft de kneu behoefte aan voortplantingsplekken, vocht en voedsel. Als het goed gaat met de ambassadeur kunnen veel andere soorten meeliften op zijn succes.

VOORWAARDE & VERBETERMAATREGEL VOOR DE AMBASSADEUR

Voortplanting: De kneu heeft een nestlocatie in dichte hagen.
Nestgelegenheid kan worden aangeboden in de vorm van dichte struiken als sleedoorn en meidoorn.

Vocht: Vogels hebben water nodig om te drinken, af te koelen en hun veren schoon te maken en in te vetten.
Zet een waterschaal of vogelbadje neer met water erin. Zodat deze door de kneu gebruikt kan worden.

Voedsel: De kneu eet enkel zaden van kruiden.
Door onkruid niet weg te spuiten, te schoffelen of onder te werken blijft er voedsel beschikbaar voor de kneu. Ook het zaaien van kruiden en grassen zoals koolzaad, varkensgras en veldkers verbetert het voedselaanbod.

Kneu (iStock)

VERBETERMAATREGELEN

HUIDIGE SITUATIE	GEWENSTE SITUATIE	HOE GEWENSTE SITUATIE BEREIKEN?	
		GEMEENTE	INWONERS
Kleine industrieterreinen.	Meer verschil in structuur, planten- en diersoorten in de bermen.	Groenstructuren aan elkaar laten aansluiten en bestaande groenstructuren verbreden en/of versterken, zodat bijvoorbeeld steenmarters zich gemakkelijk kunnen verplaatsen.	Groener maken van daken door sedumdaken, of een dakbegroeiing met van nature voorkomende (inheemse) kruiden.
Een aantal resterende groene verbindingen als hagen, ruigte en bossingels.	Meer groene daken.	Invoeren van gefaseerd maaibeleid van de bermen en oevers.	Op de daken nestkasten voor scholeksters, gierzwaluwen, zwarte roodstaart en huismussen plaatsen.
	Groter netwerk aan groene verbindingen door lanen, houtwallen en extensief beheerde bermen en waterpartijen.	Ruigte en stroken maken met van nature voorkomende (inheemse) zaaddragende kruiden als voedselbron voor de kneu.	Tegels en grind vervangen door van nature voorkomende (inheemse) kruiden en struiken als voedselbron en nestgelegenheid voor onder andere de kneu.

Kruidenrijk grasland (iStock)